

Impact Vrachtwagenheffing op Voedselbanken Nederland (Kostenraming en actiepunten voor invoering per 1 juli 2026)

Update: 18 januari 2026

Samenvatting

Vanaf 1 juli 2026 voert Nederland een verplichte kilometerheffing in voor vrachtwagens boven 3.500 kg. Deze heffing treft de 178 voedselbanken, GFB-locaties en RDC's die gebruik maken van voertuigen in de categorieën N2 en N3. Voor een gemiddelde Euro 5 vrachtwagen die 55.000 km per jaar rijdt, bedragen de kosten circa **€10.175 per jaar**. Oudere diesellootvoertuigen (Euro 5) betalen aanzienlijk meer dan schonere Euro 6 voertuigen.

Let op: *Elke voedselbank moet als aparte stichting zelfstandig een contract afsluiten met een aanbieder en een tolkastje installeren. Rijden zonder geldig tolkastje levert boetes op vanaf €250 (tijdelijk) tot €800.*

1. Wat houdt de vrachtwagenheffing in?

Hoofdpunten

- **Startdatum:** 1 juli 2026
- **Betaalmethode:** Kilometerheffing op basis van CO₂-uitstoot
- **Toepassingsgebied:** Snelwegen en sommige N-wegen en gemeentelijke wegen bij grotere steden
- **Verplicht voor:** Alle vrachtwagens met technische maximummassa > 3.500 kg

Wat verdwijnt

- Eurovignet (niet langer nodig na 30 juni 2026)
- Motorrijtuigenbelasting wordt verlaagd naar minimumtarief

2. Welke voertuigen van voedselbanken vallen hieronder?

Voertuigcategorieën (zie kentekenbewijs code J)

N2-voertuigen: Technische maximummassa tussen 3.500 kg en 12.000 kg

- *Veel Clickstart-modellen zijn als N2 geregistreerd*

N3-voertuigen: Technische maximummassa > 12.000 kg

Niet heffingsplichtig (N1): Technische maximummassa ≤ 3.500 kg

- *Veel BE-combinaties bij voedselbanken zijn als N1 geregistreerd*

Belangrijk: Technische vs. toegestane maximummassa

De heffing wordt bepaald op basis van de **technische maximummassa** (code F.1 op kentekenbewijs), niet de toegestane maximummassa (code F.2). Voertuigen die administratief zijn verlaagd naar 3.500 kg (bijvoorbeeld voor B-rijbewijs) blijven heffingsplichtig als de technische maximummassa hoger is.

Actie: Controleer via de [RDW-kentekencheck](#) of uw voertuig als N1, N2 of N3 staat geregistreerd (code J).

3. Wat gaan voedselbanken betalen?

Tariefstructuur

De kosten worden bepaald door:

1. **Gewicht** (technische maximummassa)
2. **CO₂-emissieklasse**
3. **Euro-emissieklasse**
4. **Aantal kilometers** op heffingsplichtige wegen

Rekenvoorbeeld

Euro 5 vrachtwagen (18.000 - 32.000 kg)

- Tarief: €0,185 per kilometer
- Bij 55.000 km/jaar: **€10.175 per jaar**

Kostenvoordeel schonere voertuigen

- Zero-emissie voertuigen: circa **14 cent per km goedkoper** dan Euro 6
- Euro 6 voertuigen: aanzienlijk goedkoper dan Euro 5

Bereken uw eigen tarief: Gebruik de [tariefzoeker](#) met uw kentekengegevens.

4. Het tolkastje: verplicht voor alle heffingsplichtige voertuigen

Wat is een tolkastje?

Een boordapparaat (OBU/tollbox) dat via GPS de gereden kilometers registreert en doorgeeft aan uw dienst aanbieder.

Verplichtingen

- Elk heffingsplichtig voertuig moet een werkend tolkastje hebben
- Het tolkastje moet **altijd aanstaan** tijdens het rijden in Nederland
- Ook op wegen zonder heffing moet het tolkastje aan staan
- Uitzondering: geparkeerde voertuigen

Contract afsluiten met NedLinq (basisaanbieder) of andere partij:

- Verplicht om elke klant te accepteren (zowel zakelijk als particulier)
- Levert tolkastje tegen borgbedrag
- Geen extra kosten, maar ook geen extra diensten
- Tolkastje werkt alleen in Nederland

aanbieders:

- Bieden mogelijk extra diensten (buitenland, rapportages, vlootbeheer)
- Zie [overzicht aanbieders](#)

Let op: Elke voedselbank moet als aparte stichting een eigen contract afsluiten.

Zo werkt het tolkastje

1. GPS-registratie van gereden kilometers
2. Gegevens worden verstuurd naar aanbieder
3. Aanbieder berekent heffing op basis van emissieklasse en gewicht
4. U ontvangt maandelijks/periodiek een factuur
5. Aanbieder draagt inkomsten af aan de overheid

5. Handhaving en boetes

Controle

De overheid controleert via:

- Vaste camera's boven wegen
- Verplaatsbare meetapparatuur
- Inspecteurs langs de weg

Boetes (tijdelijk verlaagd tot 1 januari 2027)

Overtreding	Standaard boete	Tijdelijk (tot 01-01-2027)
Geen contract met aanbieder	€800	€400
Tolkastje staat uit	€500	€250
Tolkastje werkt niet (goed)	€500	€250
Tolkastje van ander voertuig	€500	€250

Belangrijk: Binnen 24 uur maximaal één boete, namelijk voor de zwaarste overtreding.

6. Risico: Verhoogde pakkans bij overbelading

Waarschuwing voor onbedoelde gevolgen

De invoering van de vrachtwagenheffing brengt een verhoogd risico met zich mee voor voedselbanken die met overbeladen voertuigen rijden. Hoewel het tolkastjesysteem zelf geen gewicht meet, zorgt de heffing wel voor **meer handhaving en controles op de weg**.

7. Conclusie en actiepunten

Financiële impact

De invoering van de vrachtwagenheffing betekent een aanzienlijke kostenpost voor voedselbanken in Nederland. Met circa 178 afzonderlijke locaties met heffingsplichtige voertuigen en een geschat tarief van €0,15-0,20 per kilometer voor veelvoorkomende Euro 5 en Euro 6 voertuigen, loopt de totale kostenpost voor het netwerk naar verwachting in de **tonnen per jaar**.

Actiepunten voor lokale voedselbanken (vóór 1 juli 2026)

Stap 1: Controleer uw voertuigen (februari-maart 2026)

- Check via [RDW-kentekencheck](#) of uw voertuigen N2/N3 zijn (code J)
- Bepaal de emissieklasse (code V7 bij Motor & Milieu → Uitstoot)
- Noteer de technische maximummassa (code F.1)

Stap 2: Bereken de verwachte kosten (maart-april 2026)

- Schat uw jaarkilometrage op heffingsplichtige wegen
- Gebruik de [tariefzoeker](#) voor uw specifieke tarief en pas uw begroting 2026-2027 aan

Stap 3: Sluit een contract af (april-juni 2026)

- Vergelijk [aanbieders](#) (NedLinq of alternatief) en Sluit vóór 1 juli 2026 een contract af
- Bestel tijdig een tolkastje (rekening houden met levertijd)

Stap 4: Installeer en activeer het tolkastje (juni 2026)

- Laat het tolkastje installeren volgens de instructies en Test of het correct werkt

- Zorg dat chauffeurs/vrijwilligers weten dat het altijd aan moet staan

Stap 5: Informeer uw chauffeurs

- Leg uit wat de vrachtwagenheffing inhoudt
- Instrueer dat het tolgastje verplicht aanwezig en aan moet zijn
- Waarschuw voor boetes bij niet-naleving (€250-€800)

Slotopmerkingen

De vrachtwagenheffing is een feit. Voor voedselbanken betekent dit vanaf 1 juli 2026 een structurele kostenstijging zonder dat daar extra inkomsten tegenover staan. Tijdige voorbereiding is essentieel om boetes te voorkomen en de impact op de begroting beheerbaar te houden.

Extra aandachtspunt: De intensievere verkeershandhaving die gepaard gaat met de heffing vergroot ook het risico dat overbelading van voertuigen wordt geconstateerd.

Voedselbanken moeten zich bewust zijn dat de pakkans hiervoor toeneemt. Correcte belading is niet alleen wettelijk verplicht, maar ook essentieel voor verkeersveiligheid en bescherming tegen (forse) boetes.

Voertuigcategorie (kentekenbewijs code J)

- N1: tot 3.500 kg technische maximummassa
- N2: 3.500 tot 12.000 kg technische maximummassa
- N3: boven 12.000 kg technische maximummassa
- Verandert niet na administratieve verlaging

Technische maximummassa (code F.1)

- Maximale massa waarvoor het voertuig is gebouwd volgens de fabrikant
- Bepalend voor vrachtwagenheffing
- Verandert niet na administratieve aanpassing

Toegestane maximummassa (code F.2)

- Wettelijk toegestane maximum massa
- Kan administratief verlaagd worden (bijv. voor B-rijbewijs)
- Niet bepalend voor vrachtwagenheffing

Tolkastje/OBU/Tollbox

- Verplicht boordapparaat voor registratie gereden kilometers
- Werkt via GPS/satelliet
- Moet altijd aan staan tijdens rijden

Emissieklasse

- Euro-norm (Euro 5, Euro 6, etc.) voor uitstoot
- Te vinden via RDW-kentekencheck code V7
- Bepalend voor tarief per kilometer

Nuttige links

- [Vrachtwagenheffing.nl](https://www.vrachtwagenheffing.nl) - Officiële overheidssite
- [RDW Kentekencheck](https://www.rdw.nl/kentekencheck) - Controleer voertuigcategorie en emissieklasse
- [Tariefzoeker](#) - Bereken uw tarief
- [Aanbieders tolkastjes](#) - Overzicht dienstaanbieders
- [NedLinq](#) - Basisaanbieder tolkastjes

Deze notitie is opgesteld op basis van informatie beschikbaar per januari 2026. Houd de officiële overheidskanalen in de gaten voor eventuele wijzigingen of aanvullingen.